

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 8 listopada 1936 r.
sygn. akt II C 1458/35**

- 1) Wykonywanie pracy pielęgniarki nie może zostać uznane za pracę umysłową, jeśli nie wymaga ona posiadania specjalnych wiadomości lub specjalnego wysiłku umysłowego.**
- 2) Wykonywanie czynności wymagających posiadania specjalnych wiadomości lub specjalnego wysiłku umysłowego, wbrew zakazowi zakładu pracy nie powoduje zmiany statusu wykonywanej pracy na pracę umysłową.**

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Najwyższego dr W. Dbałowski

sędziowie Sądu Najwyższego: Z. Bańkowski, J. Żurawski

przy udziale protokolanta aplikanta F. Fengsztejna

na posiedzeniu jawnym dnia 8 listopada 1935 r.

w sprawie Heleny Zegadłowej, powódki

przeciwko Lecznicy Związkowej sp. z o.o. w Krakowie, pozwanej

o 3.150 zł i rentę 156 zł miesięcznie

po rozpoznaniu skargi kasacyjnej powódki na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 marca 1935 r., sygn. akt II CA 232/35

skargę kasacyjną oddala i zasądza na rzecz pozwanej spółki od powódki kosztu przewodu rewizyjnego w kwocie 455,50 zł.

Uzasadnienie

Wywodom skargi kasacyjnej, opartej na obu podstawach w art. 426 k.p.c.¹ wymienionych, nie można przyznać słuszności.

Druga z tych podstaw upatrywana w tym, że Sąd Apelacyjny ustalił stan faktyczny sprawy w sposób wadliwy nie zachodzi, zgodnie bowiem z przepisami art. 351 k.p.c. w powodach rozstrzygnięcia zaskarżonego wyroku, ustalono jego podstawę faktyczną przez wskazanie okoliczności, które sąd uznał za udowodnione i dowodów na jakich się oparł bez pominięcia jakiegokolwiek z istotnych w sprawie wyników dowodowych i bez dopuszczenia się sprzeczności z ich treścią.

Wywody skargi kasacyjnej przytoczone na uzasadnienie tej podstawy zaskarżenia przedstawiają się w rzeczywistości jako niedopuszczane w przewodzie kasacyjnym zwalczanie zastrzeżonej instancjom merytorycznym swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów (art. 250 § 1, 411 i 439 k.p.c.) i dlatego nasuwają się spod rozważań Sądu Najwyższego.

¹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. – Kodeks Postępowania Cywilnego, Dz.U. 1930 nr 83 poz. 651.

Podstawę z art. 426 pkt 1 k.p.c. upatruje natomiast skarga kasacyjna w tym, że Sąd Apelacyjny z obrazą przepisów § 1151 ABGB², art. 2 pkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych³, § 15 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej⁴ oraz art. 3 pkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych⁵, przyjął że powódka nie pozostawała do pozwanej lecznicy w stosunku umowy o pracę oraz że rodzaj usług spełnianych przez powódkę na rzecz klientek pozwanej lecznicy, nie zezwala na zaliczenie powódki w poczet pomocniczego personelu lekarskiego, a tym samym nie nadaje jej pracy charakteru pracy umysłowej.

O ile chodzi o odmówienie powódce uznania jej za pracownicę umysłową, zarzut skargi kasacyjnej jest pozbawiony słuszności, z ustaleń bowiem zaskarżonego wyroku, stanowiących według art. 439 k.p.c. podstawę decyzji kasacyjnej wynika, że czynności powódki w pozwanej lecznicy polegały na podawaniu jedzenia, pomocy przy myciu się, czesaniu i ubieraniu pacjentek, asystowaniu akuszerce zakładowej przy porodach, a częściowo także na mierzeniu temperatury chorym.

Wszystkie te czynności nie mogą być uważane za wymagające specjalnych wiadomości lub wysiłku umysłowego, zatem słusznie nie uznano powódki w zaskarżonym wyroku za pracownicę umysłową, gdyż o tym czy powódka za taką pracownicę uważaną być może, decyduje rodzaj spełnianej pracy, nie zaś posiadanie wiadomości specjalnych kwalifikujących powódkę do wykonywania czynności wymagających wysiłku umysłowego.

Okoliczność, że powódka robiła także zastrzyki chorym, nie wchodzi w rachubę, skoro ustalono, że miało to miejsce wbrew zakazowi wydanemu przez zarząd pozwanej lecznicy.

Skoro tedy powódka pracownicą umysłową nie była pozbawione są prawnej podstawy jej roszczenia odszkodowawcze, dochodzone w sporze na zasadzie przepisu art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, a tym samym stało się zbędnym rozpatrywanie wywodów kasacji, skierowanych przeciw przyjęciu zaskarżonego wyroku, że powódka nie pozostawała do pozwanej lecznicy w stosunku pracy najemnej.

Z tych zasad skarga kasacyjna ulega oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach polega na przepisach art. 101 i 109 § 1 k.p.c.

[Przywołane przepisy: art. 101, 109, 439, 351, 426 k.p.c., § 1151 k.c.]

²Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesamten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.

³ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, Dz.U. 1928 nr 35 poz. 323.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 czerwca 1923 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie wykonywania ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu, Dz.U. 1923 nr 62 poz. 464.

⁵ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, Dz.U. 1927 nr 106 poz. 911.